A°. 1912. N°. 4.

PUBLICATIE-BLAD.

PUBLICATIE,

waarbij wordt afgekondigd het Koninklijk besluit van den 17den Februari 1905 N°. 8 (Staatsblad N°. 74), tot vaststelling van een reglement op het verleenen van pensioenen en van onderstanden voor éèns aan de Europeesche en met dezen gelijkgestelde militairen, beneden den rang van onderluitenant, van het Nederlandsch-Indische leger.

IN NAAM DER KONINGIN!

DE GOUVERNEUR van Curaçao,

Van wege de Koningin den last ontvangen hebbende tot afkondiging van onderstaand Koninklijk besluit:

AFSCHRIFT.
17 Februari 1905.
N°. 8.

—

BESLUIT *van den 17den Februari 1905, tot vaststelling van een reglement op het verleenen van pensioenen en van onderstanden voor éèns aan de Europeesche en met dezen gelijkgestelde militairen, beneden den rang van onderluitenant, van het Nederlandsch-Indische leger.*

WIJ WILHELMINA, BIJ DE GRATIE GODS, KONINGIN DER NEDERLANDEN, PRINSES VAN ORANJE-NASSAU, ENZ., ENZ., ENZ.

Gezien de artikelen 20, 31 en 42 van het bij de wet van 2 September 1854 (*Staatsblad* N°. 129) vastgesteld Reglement op het beleid der Regeering van *Nederlandsch-Indië*.

Gezien de wet van 9 Juni 1902 (*Staatsblad* N°. 90), tot regeling van de militaire pensioenen bij de landmacht;

Nog gezien het Koninklijk besluit van 24 Augustus 1875 N°. 42 (*Indisch Staatsblad* 1876 N°. 44) en het daarbij vastgesteld Reglement op het toekennen van gagement aan de Europeesche militairen, beneden den rang van officier, van de landmacht in *Nederlandsch-Indië* en aan de met hen gelijkgestelde militairen, zooals dat reglement sedert is gewijzigd en aangevuld;

Op de voordracht van Onzen Minister van Koloniën van 6 September 1904, letter C., N°. 2;

Den Raad van State gehoord (advies van 1 November 1904, N°. 14);

Gezien het nader rapport van Onzen voornoemden Minister van 13 Februari 1905, letter C., N°. 17;

Hebben goedgevonden en verstaan:

Artikel 1.

Aan de na te noemen Europeesche en met dezen gelijkgestelde militairen, beneden den rang van onderluitenant, van het Nederlandsch-Indische leger,—daaronder begrepen het buiten *Nederlandsch-Indië* gelegerd gedeelte daarvan,—wordt ten laste van de begrooting van *Nederlandsch-Indië* pensioen of onderstand voor ééns toegekend, onder de voorwaarden en naar de regelen, gesteld bij het aan dit Ons besluit gehechte reglement.

Artikel 2.

1) Dat reglement is toepasselijk op de militairen, die op of na 1 Januari 1906 bij het Nederlandsch-Indische leger in dienst treden.

2) Voor de op dat tijdstip reeds in dienst zijnde Europeesche en met dezen gelijkgestelde militairen beneden den rang van onderluitenant blijven van kracht de bepalingen van het

reglement, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 24 Augustus 1975 N°. 42, met de daarin gebrachte of alsnog te brengen wijzigingen en aanvullingen, zoomede de bepalingen van het Koninklijk besluit van 30 December 1890 N°. 21.

Artikel 3.

1) Het bepaalde bij artikel 2, tweede lid, hiervoren, lijdt uitzondering ten aanzien van hen, die:

a. op 1 Januari 1906 in dienst zijn met eene verbintenis voor den dienst zoowel in als buiten *Europa*, of, —voor zoover betreft vreemdelingen,—voor dien in *Oost-* of *West-Indië*, en uiterlijk het aangaan van het eerstvolgend reëngagement, of,—ingeval zij eerder den dienst verlaten,—vóórdat zulks plaats heeft, zich bij geschrifte vrijwillig onderwerpen aan de bepalingen van het aan Ons tegenwoordig besluit gehechte reglement;

b. op 1 Januari 1906 in dienst zijn met eene verbintenis voor den dienst in *Nederlandsch-Indië* alléén, en zich bij geschrifte vrijwillig onderwerpen aan de bepalingen van evengemeld reglement, hetzij bij het aangaan van het eerstvolgend reëngagement, hetzij bij het sluiten,—met verbreking van hun loopend verband,—van eene verbintenis, als sub *a*. hiervoren bedoeld;

c. ongeacht den aard van hun verband, op 1 Januari 1906 in dienst zijn, na afloop van hunne verbintenis zonder verband doordienen, en uiterlijk één jaar na den datum van expiratie van hun laatste verband of,—in geval zij eerder den dienst verlaten,—vóórdat zulks plaats heeft, zich bij geschrifte vrijwillig onderwerpen aan de bepalingen van gezegd reglement;

d. op 1 Januari 1906 zonder verband in dienst zijn en uiterlijk één jaar na dien datum, of,—ingeval zij eerder den dienst verlaten,—vóórdat zulks plaats heeft, zich bij geschrifte vrijwillig aan meerbedoelde bepalingen onderwerpen.

2) Door eene onderwerping op vorenstaanden voet vervallen alle rechten, voortspruitende uit het reglement, vastgesteld bij Koninklijk besluit van 24 Augustus 1875 N°. 42, zooals dat sedert is gewijzigd en aangevuld of alsnog zal worden herzien, zoomede alle aanspraken op de toekenning van gratificatiën ingevolge het Koninklijk besluit van 5 Maart 1888 N°. 17

(*Indisch Staatsblad* N°. 81), gelijk dat sedert is of nog zal worden gewijzigd.

3) Voor de militairen, behoorende tot de Koloniale Reserve, vervallen door bedoelde onderwerping tevens de rechten, voortvloeiende uit het Koninklijk besluit van 30 December 1890 N°. 21.

4) Wij behouden Ons voor, in bijzondere gevallen, ten voordeele van den betrokkene, bij een met redenen omkleed besluit, af te wijken van het bepaalde bij het tweede en derde lid van dit artikel.

Onze Minister van Koloniën is belast met de uitvoering van dit besluit, waarvan afschrift zal worden gezonden aan Onzen Minister van Oorlog, aan den Raad van State en aan de Algemeene Rekenkamer en dat in het *Staatsblad* en in de *Staatscourant* zal worden geplaatst.

's Gravenhage, den 17 Februari 1905.

(get.) WILHELMINA.

De Minister van Koloniën,
(get.) IDENBURG.

Accordeert met het origineel
De Secretaris-Generaal
bij het Departement van Kaloniën,
(get.) A. E. ELIAS.

Voor eensluidend afschrift,
De Secretaris-Generaal,
(get.) H. G. HAGEN.
l. s. g.

Heeft de opneming daarvan in het Publicatie-blad bevolen.

Gedaan te Willemstad, den 11n. Januari 1912.

NUYENS.

De Gouvernements-Secretaris,
J. F. HAAIJEN.

Uitgegeven den 16n. Januari 1912.
De Gouvernements-Secretaris,
J. F. HAAIJEN.

REGLEMENT op het verleenen van pensioenen en van onderstanden voor ééns aan de Europeesche en met dezen gelijkgestelde militairen, beneden den rang van onderluitenant, van het Nederlandsch–Indische leger.

HOOFDSTUK I.

Van het recht op pensioen en op onderstand voor ééns.

Artikel 1.

Recht op *voortdurend* pensioen wordt, ongerekend in de gevallen, bedoeld bij de artikelen 3, § 4, en 4, § 2, verkregen:

1º. door geheele voldoening aan het laatstaangegane dienstverband of door het stellen van een plaatsvervanger, die de verplichting overneemt om ten minste dat verband uit te dienen,—in beide gevallen echter alléén, als de belanghebbende tevens een diensttijd van *ten minste dertig dienstjaren* kan doen gelden;

2º. als de militair den dienst moet verlaten wegens *in en door* den dienst ontstane ziels- of lichaamsgebreken, die hem ongeschikt maken voor de verdere waarneming van den militairen dienst zoowel *in* als *buiten* Europa, en niet gezegd kan worden, dat hij eene genees- of heelkundige behandeling, waardoor de geschiktheid voor dien dienst zou kunnen zijn herwonnen, opzettelijk bemoeilijkt of belet heeft;

3º. als hij den dienst moet verlaten wegens ziels- of lichaamsgebreken, die hem ongeschikt maken voor de verdere waarneming van den militairen dienst zoowel *in* als *buiten* Europa, *niet* ontstaan in en door den dienst en niet het gevolg van eigen moedwillige handelingen of ongeregeld gedrag, mits de belanghebbende tevens een diensttijd van *ten minste vijftien dienstjaren* kunne doen gelden;

4º als hij den dienst moet verlaten onder gelijke omstandigheden, als hiervoren sub 3º bedoeld, zonder te voldoen aan den daarbij ten aanzien van den diensttijd gestelden eisch, doch *voor altijd* geheel of ten deele buiten staat wordt bevonden om in zijn levensonderhoud te voorzien;

5º door den in Nederlandsch-Indië geboren en aldaar in dienst getreden militair, die hoewel alléén lichamelijk ongeschikt voor de verdere waarneming van den militairen dienst *in* Nederlandsch Indië, nochtans op dien grond den dienst moet verlaten en overigens in de termen valt van het bepaalde sub 2º, 3º of 4º hiervoren;

6º als de militair, die niet valt in de termen van een der voorafgaande bepalingen, den dienst moet verlaten wegens onbekwaamheid of ongeschiktheid om in den verkregen rang of stand bij de Nederlandsch-Indische landmacht te dienen of wegens het eindigen van een dienstverband, welks vernieuwing is geweigerd om andere redenen dan wangedrag, onzedelijkheid of verregaande nalatigheid in de vervulling der dienstplichten,—een en ander mits de belanghebbende tevens een diensttijd van *ten minste twintig dienstjaren* kunne doen gelden.

Artikel 2.

§ 1. Waar in dit reglement niet bepaald wordt gewag gemaakt van ,,werkelijke'' dienstjaren, doelt het woord ,,dienstjaren'' op een diensttijd, berekend overeenkomstig de artikelen 12—15.

§ 2. Als ,,plaatsvervanger'' in den zin van artikel 1, sub 1º, wordt uitsluitend aangemerkt hij, die als zoodanig is toegelaten ingevolge schriftelijke machtiging van de daartoe bevoegde autoriteit.

§ 3. Als ,,eigen moedwillige handelingen'' worden bij de toepassing van dit reglement beschouwd alle daden, gepleegd met het kennelijk doel om lichamelijke ongeschiktheid voor den militairen dienst te veroorzaken, zoomede het opzettelijk bemoeilijken of beletten van eene genees- of heelkundige behandeling, waardoor de geschiktheid voor den militairen dienst zou kunnen zijn herwonnen.

Onder het opzettelijk bemoeilijken of beletten van eene genees- of heelkundige behandeling wordt verstaan het bemoei-

lijken of beletten onder omstandigheden, die wijzen op het kennelijk doel van den belanghebbende om voor den militairen dienst ongeschikt te blijven.

De beslissing in hoever eene genees- of heelkundige behandeling, in den zin van het vorenbepaalde, al dan niet opzettelijk bemoeilijkt of belet is geworden, berust: in Nederland bij den Minister van Koloniën, in Nederlandsch-Indië: bij den Gouverneur-Generaal.

Ziels- of lichaamsgebreken, ontstaan door misbruik van alcoholische of narcotische middelen, worden geacht het gevolg te zijn van „ongeregeld gedrag".

§ 4. Ziels- en lichaamsgebreken, ontstaan „in en door den dienst", worden, met uitsluiting van alle andere, gerekend te zijn:

a. die, welke het gevolg zijn van verwonding, verminking of letsel in den strijd bekomen;

b. die, welke beschouwd moeten worden òf als het gevolg van vermoeienissen of ontberingen bij oorlogsverrichtingen, òf wel ontstaan zijn buiten den oorlog, doch onder omstandigheden, zóó uitsluitend aan het volbrengen van militaire dienstplichten verbonden, dat de bekomen gebreken in dit opzicht met de gevolgen van oorlogsverrichtingen kunnen worden gelijkgesteld.

Artikel 3.

§ 1. Recht op *tijdelijk* pensioen wordt, ongerekend in het geval, bedoeld bij artikel 4, § 2, verkregen:

1º als de militair den dienst moet verlaten onder gelijke omstandigheden, als vermeld in artikel 1, sub 3º, niet verkeert in het geval, voorzien sub 4º van dat artikel, en een diensttijd kan doen gelden van *minder dan vijftien* doch *ten minste acht dienstjaren*;

2º als hij den dienst moet verlaten, onder dezelfde omstandigheden, als hiervoren sub 1º bedoeld, zijn diensttijd *minder dan acht dienstjaren* bedraagt, doch hij *tijdelijk* geheel of ten deele buiten staat wordt bevonden om in zijn levensonderhoud te voorzien;

3º door den in Nederlandsch-Indië geboren en aldaar in

dienst getreden militair, die, hoewel alléén lichamelijk ongeschikt voor de verdere waarneming van den militairen dienst *in* Nederlandsch-Indië, nochtans op dien grond den dienst moet verlaten, en overigens in de termen valt van het bepaalde sub 1º of 2º hiervoren;

4º als de militair den dienst moet verlaten onder gelijke omstandigheden, als vermeld in artikel 1, sub 6º, doch een diensttijd kan doen gelden van *minder dan twintig*, maar *ten minste acht dienstjaren.*

§ 2. Het tijdelijk pensioen wordt voor niet korter dan *één* jaar en voor niet langer dan *vijf* jaren toegekend.

Is het voor korteren termijn dan vijf jaren toegekend, dan kan het ééns of meermalen worden verlengd, indien bij een geneeskundig onderzoek blijkt, dat de belanghebbende *tijdelijk* geheel of ten deele buiten staat is om in zijn levensonderhoud te voorzien; met dien verstande, dat het in geen geval kan worden genoten over een langeren dan den gemelden termijn van vijf jaren, eventuëel den tijd van schorsing ingevolge artikel 31 daaronder begrepen.

§ 3. Het bij de vorige paragraaf bedoeld geneeskundig onderzoek mag niet vroeger dan *drie* maanden vóór den vervaldag van het tijdelijk pensioen hebben plaats gehad.

§ 4. Het *tijdelijk* pensioen wordt veranderd in *voortdurend* pensioen, wanneer bij militair geneeskundig onderzoek blijkt, dat de tijdelijk gepensonneerde *voor altijd* geheel of ten deele buiten staat is om in zijn levensonderhoud te voorzien.

§ 5. Geene verlenging van tijdelijk pensioen en geene verandering van tijdelijk in voortdurend pensioen heeft plaats, tenzij bij het laatstelijk ingesteld geneeskundig onderzoek oorzakelijk verband is gebleken tusschen de daarbij bevonden ziels- of lichaamsgebreken en die, welke aanvankelijk tot de toekenning van tijdelijk pensioen aanleiding hebben gegeven.

Artikel 4.

§ 1. Recht op *onderstand voor ééns* wordt verkregen:

1º door den niet voor toekenning van pensioen in aanmerking komenden militair, die den dienst moet verlaten wegens ziels- of lichaamsgebreken, welke hem ongeschikt maken voor

de verdere waarneming van den militairen dienst zoowel *in* als *buiten* Europa, en niet het gevolg zijn van eigen moedwillige handelingen of ongeregeld gedrag;

2º door den in Nederlandsch-Indië geboren en aldaar in dienst getreden militair, die, zonder in het genot van pensioen te kunnen worden gesteld, den dienst moet verlaten wegens ziels- of lichaamsgebreken, welke hem alléén ongeschikt maken voor de verdere waarneming van den militairen dienst *in* Nederlandsch-Indië, en niet het gevolg zijn van eigen moedwillige handelingen of ongeregeld gedrag;

3º door den gewezen militair, wiens tijdelijk pensioen niet verlengd wordt, omdat hij weder geschikt is om in zijn levensonderhoud te voorzien.

§ 2. Aan den gewezen militair, wien aanvankelijk een onderstand voor ééns is toegekend, wordt, op den voet der regelen, neergelegd in de artikelen 1 en 3, alsnog *voortdurend* of *tijdelijk* pensioen toegekend, indien blijkt dat hij, ten gevolge van de ziels- of lichaamsgebreken, welke hem laatstelijk ongeschikt maakten voor de verdere waarneming van den militairen dienst, *voortdurend* geheel of ten deele, dan wel *tijdelijk* geheel of ten deele niet in staat is om in zijn levensonderhoud te voorzien.

Artikel 5.

§ 1. Behoudens het bepaalde in de volgende paragraaf, wordt ter zake van verwonding, verminking, letsel, ziels- of lichaamsgebreken geen onderstand voor ééns toegekend en geen pensioen verleend, gewijzigd, verlengd of verhoogd, zonder dat over het ontstaan, den aard en de gevolgen van de verwonding, de verminking, het letsel, de ziels- of lichaamsgebreken, welke recht op onderstand of pensioen geven, een militair geneeskundig onderzoek heeft plaats gehad, naar regelen, te stellen bij algemeene verordening.

Dit militair geneeskundig onderzoek wordt, op last of met machtiging van de bevoegde autoriteit of op verzoek van den belanghebbende, éénmaal herhaald, mede overeenkomstig bij algemeene verordening te stellen regelen.

§ 2. In Nederland kan door den Minister van Koloniën en in Nederlandsch-Indië door den Gouverneur-Generaal genoegen genomen worden met de verklaringen van burgerlijke geneeskundigen betreffende tijdelijk gepensionneerden, die voor

eene verlenging van het tijdelijk pensioen overeenkomstig artikel 3 § 2 in aanmerking komen, of aanspraak hebben op onderstand voor ééns ingevolge artikel 4, § 1, sub 3°.

Artikel 6.

§ 1. Het recht op verkrijging van pensioen of van onderstand voor ééns gaat verloren:

a. ingeval van ontslag wegens wangedrag, onzedelijkheid of verregaande nalatigheid in de vervulling der dienstplichten;

b. ingeval van verwijdering uit den dienst tijdens de militair aan de strengere krijgstucht is onderworpen;

c. ingeval van veroordeeling tot militaire detentie, gevangenisstraf of eenige zwaardere straf, indien verwijdering uit den dienst daarvan het gevolg is, of wel ingeval van gelijke veroordeeling nà het verlaten van den dienst wegens een misdrijf, vóór dat tijdstip begaan, indien uit den aard der zaak verwijdering uit den dienst daarvan het gevolg zou geweest zijn;

d. ingeval van het verlaten van den dienst uithoofde van ongeschiktheid wegens ziels- of lichaamsgebreken, ontstaan of vóórtdurend ten gevolge van eigen moedwillige handelingen of van ongeregeld gedrag;

e. ingeval van een rechterlijk gewijsde ter zake van desertie of van eene disciplinaire bestraffing ter zake van vermissing in Nederlandsch-Indië voor langer dan acht en twintig dagen, in beide gevallen indien verwijdering uit den dienst daarvan het gevolg is.

§ 2. Vervolging wegens misdrijf schorst de beslissing omtrent de toekenning van pensioen of van onderstand voor ééns tot na de uitspraak van het eindvonnis.

Artikel 7.

Overgang in eenigen anderen tak van Rijksdienst in Nederland of zijne koloniën en bezittingen in andere werelddeelen, waaraan uitzicht op pensioen of gagement is verbonden, heeft ten gevolge dat de betrokkene geen recht meer kan doen gel-

den op de verkrijging van pensioen of van onderstand voor ééns volgens dit reglement.

Artikel 8.

§ 1. Behoudens het bepaalde bij de § § 2 en 3 hieronder, neemt het pensioen aanvang met den dag, waarop het traktement of de soldij heeft opgehouden.

§ 2 Het pensioen of de verhooging van pensioen, toegekend ingevolge artikel 11 § 2, gaat in:

a. met den dag, waarop het traktement of de soldij heeft opgehouden,

b. met den dag, waarop de aanvrage bij het Ministerie van Koloniën in Nederland of bij het Departement van Oorlog in Nederlandsch-Indië is ontvangen,

naar gelang de ontvangst der aanvrage plaats heeft binnen *één* jaar na het verlaten van den dienst of na verloop van dien termijn.

§ 3. De verhooging van pensioen, bedoeld bij artikel 23, gaat in met den dag, waarop de aanvrage bij het Ministerie van Koloniën in Nederland of bij het Departement van Oorlog in Nederlandsch-Indië is ontvangen.

Artikel 9.

§ 1. De militair, die bij het Nederlandsch-Indische leger is in dienst getreden, terwijl hij in het genot was van militair pensioen of gagement ten laste van de koloniale geldmiddelen, wordt bij het verlaten van den dienst opnieuw gepensionneerd, naar reden van zijn geheelen diensttijd.

§ 2. Het pensioen, toegekend overeenkomstig § 1 hiervoren, bedraagt niet minder dan het vroeger verleende pensioen of gagement.

Artikel 10.

§ 1. Het bepaalde bij artikel 9 is niet toepasselijk:

a. indien de betrokkene het recht op verkrijging van pensioen mocht hebben verloren;

b. indien hij, na zijn jongste indiensttreden bij het Nederlandsch-Indische leger, wegens desertie bij rechterlijk vonnis is veroordeeld of wegens vermissing in Nederlandsch-Indië voor langer dan acht en twintig dagen, uit de sterkte van dat leger afgevoerd geweest en disciplinair gestraft is, en de voorafgaande diensttijd deswege bij de berekening van den geheelen diensttijd niet wordt medegeteld.

§ 2. In het geval, bedoeld bij § 1, sub *b* hiervoren, worden de aanspraken van den belanghebbende op pensioen,— of op onderstand voor ééns,— getoetst aan de bepalingen van dit reglement, zonder acht te slaan op het feit, dat hem reeds vroeger pensioen of gagement is toegekend.

Artikel 11.

§ 1. Aan den militair, die recht heeft op pensioen ingevolge artikel 1, sub 1º, wordt dat pensioen toegekend op zijn verzoek.

§ 2. Wanneer een militair zonder toekenning van pensioen of zonder erkenning van het recht op pensioen den dienst heeft verlaten, hoewel hij recht op pensioen kon doen gelden, of wanneer een gepensionneerd militair, buiten het geval bij artikel 23 voorzien, recht heeft op een hooger pensioen dan hem werd verleend, wordt hij op zijn verzoek alsnog in het genot van het hem toekomend pensioen of hooger pensioen gesteld.

§ 3. Het recht op verkrijging van pensioen of van een hooger pensioen is verbeurd, wanneer de belanghebbende het niet heeft doen gelden binnen *vijf* jaren na het verlaten van den dienst.

§ 4. Om voor verlenging van tijdelijk pensioen of voor toekenning van voortdurend in stede van tijdelijk pensioen in aanmerking te komen, moet de belanghebbende eene aanvrage inzenden binnen *drie* maanden na den vervaldag van het vorig pensioen. Door het niet tijdig inzenden van de aanvraag gaat de aanspraak op het verder genot van tijdelijk pensioen of op toekenning van voortdurend pensioen verloren, tenzij, in Nederland door den Koning, in Nederlandsch-Indië door den Gouverneur-Generaal, termen worden gevonden om van deze bepaling af te wijken.

§ 5. De aanvragen worden in alle vorenbedoelde gevallen

gericht: in Nederlandsch-Indië aan den commandant van het leger en chef van het Departement van Oorlog, elders aan den Minister van Koloniën in Nederland.

§ 6, Hij, die zonder toekenning van onderstand voor ééns of zonder erkenning van het recht daarop den dienst heeft verlaten, hoewel hij recht op onderstand kon doen gelden, zoomede hij, die aanspraak heeft op onderstand ingevolge artikel 4, § 1, sub 3º, wordt op zijn verzoek in het genot van dien onderstand gesteld, mits zijne op den voet van § 5 hiervoren in te zenden aanvrage wordt ontvangen binnen *zes* maanden na het verlaten van den dienst of na expiratie van den termijn, waarvoor hem tijdelijk pensioen is verleend.

HOOFDSTUK II.

Van den diensttijd.

Artikel 12.

Als diensttijd komt in aanmerking de overeenkomstig de artikelen 14 en 15 berekende tijd, vóór en na de inwerkingtreding van dit reglement doorgebracht:

a. in militaire betrekkingen bij het Nederlandsch-Indische leger, daaronder begrepen het buiten Nederlandsch-Indië gevestigd troepengedeelte van dat leger;

b. in andere militaire, maritieme en burgerlijke betrekkingen van het Rijk of van zijne koloniën en bezittingen in andere werelddeelen, mits de diensten, in die betrekkingen bewezen, naar de daarvoor geldende regelen aanspraak geven op pensioen of gagement, en niet reeds met pensioen of gagement zijn vergolden.

Artikel 13.

Als diensttijd op den voet van artikel 12, sub *a*, komt mede in aanmerking:

a. dienst bij mobiele schutterijen;

b. de tijd van krijgsgevangenschap;

c. dienst bij de lijfwachten aan de hoven der inlandsche vorsten te Soerakarta en Djokjakarta.

Artikel 14.

§ 1. Bij de vaststelling van den voor pensioen of voor onderstand voor ééns geldigen diensttijd, als bedoeld bij artikel 12, sub *a*, en artikel 13, wordt het volgende in acht genomen:

1º *Niet* in aanmerking komt:

a. diensttijd, voorafgegaan aan het tijdstip, waarop het zestiende levensjaar is vervuld;

b. de tijd, gedurende welken de militair aan de strengere krijgstucht onderworpen is geweest;

c. de tijd, in gijzeling doorgebracht;

d. de tijd, gedurende welken de tot gevangenisstraf, hechtenis of detentie veroordeelde in verzekerde bewaring is geweest, uitgezonderd de duur van het voorloopig arrest, indien dit bij de veroordeeling niet in mindering is gebracht van de opgelegde straf;

e. de tijd, voorafgaande aan het verlaten van den dienst onder omstandigheden, welke het recht op verkrijging van pensioen deden verloren gaan;

f. de militaire diensttijd, voorafgaande aan een rechterlijk gewijsde ter zake van desertie, zoomede die, voorafgaande aan het tijdstip, waarop de militair, die uit de sterkte van het leger afgevoerd en disciplinair gestraft werd wegens vermissing in Nederlandsch-Indië voor langer dan acht en twintig dagen, weder in die sterkte is gevoerd;

tenzij er, na nauwkeurig onderzoek omtrent de omstandigheden, waaronder de desertie of vermissing plaats had, in Nederland door den Koning, in Nederlandsch-Indië door den Gouverneur-Generaal, termen zijn gevonden om het hier bepaalde niet toe te passen;

g. de tijd, na het verstrijken der maand, waarin de voordracht tot toekenning van pensioen den Koning of den Gouverneur-Generaal van Nederlandsch-Indië of de voordracht tot het verleenen van onderstand voor ééns wordt aangeboden aan de bij artikel 26, § 1, aangewezen autoriteit.

Bovendien wordt, bij de toekenning van onderstand voor

ééns niet in rekening gebracht de diensttijd, welke reeds vroeger met onderstand op grond van artikel 4, § 1, sub 1° of 2°, is beloond geworden.

2° *Dubbel* wordt geteld:

a. de tijd, in werkelijken dienst doorgebracht in 's Rijks overzeesche bezittingen en koloniën, dan wel daarbuiten, doch tusschen de keerkringen, en gedurende den overtocht uit Nederland derwaarts, van en met den dag van inscheping af, zoomede gedurende den overtocht naar Nederland, tot en met den dag van ontscheping;

b. de tijd, doorgebracht bij eenig op voet van oorlog gesteld troepengedeelte, behoorende tot het Nederlandsch-Indische leger, dat heeft deelgenomen aan krijgsverrichtingen buiten 's Rijks overzeesche bezittingen en koloniën, en buiten de keerkringen, indien,— en voor zoover,— door den Koning wordt bepaald, dat die tijd dubbel in rekening zal worden gebracht.

3° *Enkel*, dat is: *jaar voor jaar*, wordt geteld:

a. de tijd, in Nederland doorgebracht bij eenig tot het Nederlandsch-Indische leger behoorend, niet op voet van oorlog gesteld troepengedeelte;

b. de tijd, doorgebracht onder omstandigheden, als omschreven onder 2°, letter *b* hiervoren, voor zoover door den Koning geene beschikking, als daar bedoeld, ten aanzien van dien tijd is genomen;

c. de tijd, met verlof buiten Nederlandsch-Indië doorgebracht, gerekend van en met den dag van inscheping bij vertrek tot en met den dag van ontscheping bij terugkeer van het verlof;

d. de tijd, doorgebracht in krijgsgevangenschap.

§ 2. Diensten, volbracht in betrekkingen, als vermeld sub *b* van artikel 12, worden toegerekend in dezelfde verhouding, waarin dat zou plaats hebben, indien zij op zich zelf moesten strekken tot regeling van pensioen.

Artikel 15.

§ 1. Wanneer bij de berekening van het aantal dienstjaren de som van den diensttijd niet juist een vol jaar of volle jaren uitmaakt, dan wordt een gedeelte van een jaar voor een vol jaar in rekening gebracht, indien het ten minste *één honderd vijf en tachtig dagen* bedraagt. Anders wordt het verwaarloosd.

§ 2. Deze bepaling is niet van toepassing op de becijfering van de minima van dienst, bij de artikelen 1 en 3 gesteld voor het verkrijgen van recht op pensioen.

HOOFDSTUK III.

Van het bedrag der pensioenen en der onderstanden voor éëns.

Artikel 16.

§ 1. Het normaal pensioensbedrag, zonder verhooging om bijzondere redenen, is voor elken rang of stand aangegeven op den bij dit reglement gevoegden staat letter A.

§ 2. De sommen, op dezen staat gebracht, dienen ook tot maatstaf van berekening voor niet in dien staat genoemde betrekkingen bij het Nederlandsch-Indische leger, waaraan bij Koninklijk besluit een militaire rang of stand dan wel gelijkstelling met zoodanigen rang of stand is of wordt verbonden.

Artikel 17.

§ 1. De regeling van het pensioen geschiedt naar den verkregen hoogsten rang of stand, indien de betrokkene daarin ten minste *twee* jaren *werkelijken* dienst heeft doorgebracht of wel tijdens het bekleeden daarvan in de termen valt voor pensionneering wegens *in en door den dienst* ontstane ziels- of lichaamsgebreken.

In andere gevallen wordt het pensioen geregeld naar den onmiddellijk voorafgaanden lageren rang of stand of naar den laagsten, wanneer geen hoogere bekleed is.

§ 2. De berekening van den werkelijken dienst, in de vorige paragraaf bedoeld, geschiedt over den geheelen duur van den diensttijd, tenzij degradatie heeft plaats gehad, in welk

geval uitsluitend de werkelijke dienst nà die degradatie in rekening wordt gebracht.

Artikel 18.

Ongerekend mogelijke verhooging overeenkomstig artikel 21, en behoudens het bepaalde bij artikel 20, wordt, bij een diensttijd van *dertig dienstjaren of minder*, voor elk dienstjaar toegekend *één dertigste gedeelte* van het normaal pensioensbedrag, bij artikel 16 bedoeld;

met dien verstande, dat:

1º het normaal bedrag steeds *ten volle* wordt toegelegd aan den militair, die in de termen valt voor pensionneering wegens ziels- of lichaamsgebreken, ontstaan *in en door den dienst*;

2º niet minder dan *twee derde gedeelten* van dat bedrag wordt toegekend aan den militair, die in aanmerking komt voor pensionneering wegens ziels– of lichaamsgebreken, *niet* ontstaan in en door den dienst, en, voor altijd of tijdelijk, *geheel* buiten staat wordt bevonden om in zijn levensonderhoud te voorzien;

3º dat niet minder van *de helft* van het normaal pensioensbedrag wordt verleend aan den militair, die in aanmerking komt voor pensionneering om dezelfde reden, als sub 2º hiervoren vermeld, doch, voor altijd of tijdelijk, slechts *gedeeltelijk* buiten staat wordt bevonden om in zijn levensonderhoud te voorzien;

4º dat in geen geval minder wordt toegelegd dan *één derde gedeelte* van het normaal pensioensbedrag.

Artikel 19.

§ 1. Bij een diensttijd van *meer dan dertig dienstjaren* wordt het normaal pensioen voor elk dienstjaar méér verhoogd met het bedrag, voor elken rang of stand aangeduid in den aan dit reglement gehechten staat letter B; met dien verstande, dat uit dezen hoofde geen hooger pensioen zal worden toegekend dan het mede in dien staat voor iederen rang of stand vermeld maximum.

§ 2. Het bepaalde bij § 2 van artikel 16 is ook hier toepasselijk.

Artikel 20.

Behoudens eventuëele verhooging overeenkomstig artikel 21,

wordt het pensioen, ongeacht den duur van den diensttijd, tot het in artikel 19, § 1, bedoeld maximum toegekend aan den militair, die in de termen valt voor pensionneering wegens ziels- of lichaamsgebreken, welke het gevolg zijn van verwonding, verminking of letsel in den strijd bekomen.

Artikel 21.

§ 1. Het bedrag van het pensioen, berekend volgens de voorafgaande artikelen, wordt verhoogd, wanneer ten gevolge van verwonding, verminking, letsel, andere lichaams- of zielsgebreken het verlies van ledematen, onherstelbare krankzinnigheid of het geheel en onherstelbaar verlies van het gezichtsvermogen in één oog of in beide oogen is ontstaan, dan wel het noodzakelijk gebruik van ledematen geheel en onherstelbaar wordt gemist.

§ 2. De verhooging wordt berekend naar reden van het maximum-pensioen, bij artikel 19 vastgesteld voor den rang of stand, waarnaar het pensioen wordt geregeld, en bedraagt:

a. een vierde gedeelte van dat maximum, wegens het verlies of het gemis van het gebruik van *één* der ledematen, of wegens het verlies van het gezichtsvermogen in *één* oog;

b. de helft van dat maximum, wegens het verlies of het gemis van het gebruik van *twee* of *meer* ledematen, het verlies van het gezichtsvermogen in *beide* oogen of wegens krankzinnigheid.

§ 3. Voor de berekening der pensioenverhooging in geval het verlies van het gezichtsvermogen in één oog of beide oogen gepaard gaat met krankzinnigheid of met het verlies of het gemis van het gebruik van één of meer ledematen, wordt ieder der redenen voor de toekenning eener verhooging op vorenbedoelden voet afzonderlijk in aanmerking gebracht.

§ 4. Onder ,,ledematen'' worden verstaan: ,,handen'' en ,,voeten'', onverschillig of met het verlies of het gemis van het gebruik daarvan ook dat van armen en beenen gepaard gaat.

§ 5. De gemelde verhoogingen worden niet toegekend, indien de bovenomschreven toestanden moeten worden toegeschreven aan eigen moedwillige handelingen of aan ongeregeld gedrag.

§ 6. De Koning behoudt Zich voor om aan den militair, die, zonder in letterlijken zin in een der vorenomschreven omstandigheden te verkeeren, toch in een daarmede te vergelijken hulpbehoevenden lichamelijken toestand is geraakt, boven het hem overigens toekomend pensioen één of meer der bovenvermelde verhoogingen toe te kennen.

Artikel 22.

De militair, omtrent wien bij militair geneeskundig onderzoek het verlies of het geheel en onherstelbaar gemis van het noodzakelijk gebruik van één of meer ledematen of van het gezichtsvermogen in één oog is gebleken, en die niettemin blijft doordienen, ontvangt, wanneer hij later volgens dit reglement wordt gepensionneerd, boven het bedrag, waarop hij alsdan recht heeft, eene verhooging overeenkomstig artikel 21 tot het bedrag, dat hem naar zijn toenmaligen rang of stand ingevolge de bepalingen van dit reglement zou zijn toegekend, indien hij niet ware blijven doordienen.

Artikel 23.

Tot grondslag van de toekenning van het pensioen ligt de toestand, waarin de militair zich bevindt bij het verlaten van den dienst.

Latere verbetering of verergering brengt in het vastgesteld pensioen geene verandering, met dien verstande nochtans dat, ingeval ter zake van verwonding, verminking, letsel, ziels- of lichaamsgebreken pensioen werd toegekend en die gebreken den gepensionneerde later, mits niet door eigen moedwillige handelingen of ongeregeld gedrag, in een toestand brengen die, had hij reeds bij de pensionneering bestaan, recht zou hebben gegeven op een hooger pensioen dan verleend werd, de belanghebbende alsnog in het genot van dat hoogere pensioen wordt gesteld, indien althans de daartoe strekkende aanvrage aan de in artikel 11, § 5, genoemde artoriteiten zij ingezonden binnen *vijf* jaren na het verlaten van den dienst.

Artikel 24.

§ 1. De regeling van den onderstand voor ééns geschiedt naar den rang of stand, laatstelijk door den betrokkene bekleed, en naar het aantal dienstjaren, dat hij in rekening kan brengen.

§ 2. Het bedrag van den onderstand, dat voor elk jaar dienst wordt toegekend, is voor iederen rang of stand aangegeven op den bij dit reglement behoorenden staat letter *C*.

§ 3. De sommen, op dien staat gebracht, dienen ook tot maatstaf van berekening voor niet in dien staat genoemde betrekkingen bij het Nederlandsch-Indische leger, waaraan bij Koninklijk besluit een militaire rang of stand dan wel gelijkstelling met zoodanigen rang of stand is of wordt verbonden.

HOOFDSTUK IV.

Algemeene bepalingen betreffende de pensioenen en de onderstanden voor éêns.

Artikel 25.

§ 1. Het pensioen wordt toegekend: in Nederland, door den Koning, op voordracht van den Minister van Koloniën; in Nederlandsch-Indië door den Gouverneur-Generaal, op voordracht van den commandant van het leger en chef van het Departement van Oorlog.

§ 2. In de tot toekenning van het pensioen strekkende besluiten wordt melding gemaakt van de bepalingen van dit reglement, waarop de toekenning berust.

§ 3. Van de toekenning van het pensioen wordt den belanghebbende een authentiek bewijsstuk uitgereikt.

Artikel 26.

§ 1. Toekenning van onderstand voor éêns op grond van artikel 4, § 1, sub 1° en 2°, heeft plaats: in Nederland door den Minister van Koloniën, in Nederlandsch-Indië door den commandant van het leger en chef van het Departement van Oorlog.

§ 2. Onderstand op grond van artlkel 4, § 1, sub 3° wordt toegekend: in Nederland door den Minister van Koloniën, in Nederlandsch-Indië door den Gouverneur-Generaal.

Artikel 27.

De pensioenen, met bijberekening van de verhoogingen, alsmede de onderstanden, worden in volle guldens verleend.

Onderdeelen van een gulden komen daarbij voor een gulden in berekening.

Artikel 28.

§ 1. De pensioenen zijn, na overlegging der vereischte bewijsstukken, betaalbaar: in Nederland in den aanvang van het kwartaal, in Nederlandsch-Indië na afloop van iedere maand, een en ander behoudens het bepaalde bij artikel 69 der wet tot regeling van de wijze van beheer en verantwoording der geldmiddelen van Nederlandsch-Indië (*Nederlandsch Staatsblad* 1895 N° 145, *Indisch Staatsblad* 1895 N° 225).

§ 2. De onderstanden worden uitbetaald overeenkomstig regelen, voor Nederland vast te stellen door den Minister van Koloniën, voor Nederlandsch-Indië door den Gouverneur-Generaal.

Artikel 29.

§ 1. Wanneer een gepensionneerde geplaatst wordt in eene betrekking, waaraan het uitzicht op burgerlijk pensioen verbonden is, dan wordt te dier zake eene korting op zijn pensioen toegepast.

§ 2. Deze korting bedraagt:

a. wegens eene bijkomende inkomst of belooning van minder dan zestien honderd gulden:

25 ten honderd van de eerste f 600 dier inkomst of belooning,

50 ten honderd van de volgende f 400,

75 ten honderd van het overige;

b. wegens eene bijkomende inkomst of belooning van zestien honderd gulden of hooger:

50 ten honderd van het geheele bedrag dier inkomst of belooning.

§ 3. De korting wordt niet toegepast, wanneer het vereenigd bedrag van pensioen en bijkomende inkomst of belooning de som van duizend gulden 's jaars niet overtreft, en met zooveel verminderd als noodig is om het vereenigd bedrag niet beneden die som te doen dalen.

§ 4. Bij het ontslag uit de betrekking, in § 1 bedoeld, wordt de gepensionneerde, behoudens het bepaalde bij de artikelen 30 en 31, in het volle genot van het pensioen hersteld.

§ 5. Het pensioen wordt in zijn geheel gelijktijdig genoten met de soldij en de toelage, verbonden aan de Militaire Willemsorde en aan de benoeming tot Broeder der Orde van den Nederlandschen Leeuw.

Artikel 30.

§ 1. Het toegelegd pensioen vervalt:

a. door het weder in het genot treden van militair traktement of soldij ten laste der Nederlandsche Staatsbegrooting of der koloniale geldmiddelen;

b. behoudens het bepaalde in § 4, wanneer de gepensionneerde eenige geregelde Rijksinkomst geniet van eene vreemde Mogendheid, in welk geval het pensioen ophoudt van en met den eersten van het kwartaal, volgende op dat, waarin zulks blijkt;

c. wanneer de betaling gedurende *vijf* achtereenvolgende jaren niet is gevorderd;

d. bij overlijden, van en met den eersten van het kwartaal volgende op dat, waarin het overlijden plaats had.

§ 2. In het geval, bedoeld bij § 1, sub *a*, kan, indien de gepensionneerde vrouw of wettige (ook gewettigde) kinderen te zijnen laste heeft, in Nederland door den Koning, in Nederlandsch-Indië door den Gouverneur-Generaal, aan die vrouw of kinderen,—ook wanneer de echtgenoot of vader bij het leger voor memorie is gevoerd,—eene jaarlijksche toelage ten laste der koloniale geldmiddelen worden toegekend, waarvan het bedrag echter de som van het vervallen pensioen niet zal overtreffen.

Deze toelage houdt op met den eersten van het kwartaal, volgende op dat, waarin de echtgenoot of vader overlijdt, weder in het genot van pensioen treedt of het recht op verkrijging van pensioen mocht verliezen.

De toelage wordt, ingeval van overlijden van den laatstovergebleven bevoorrechte, uitgekeerd tot en met het kwartaal van overlijden.

§ 3. Indien de gepensionneerde, wiens pensioen krachtens het bepaalde bij § 1, sub *a*, hiervoren, is vervallen, den dienst bij 's Rijks Zeemacht of bij de landmacht in Nederland of de Nederlandsche West–Indische koloniën weder verlaat, wordt hem ten laste der koloniale geldmiddelen weder pensioen toegelegd, tot het vroeger toegekend bedrag.

Deze bepaling is niet toepasselijk, indien:

a. het door den belanghebbende, op den voet van artikel 11, § 5, in te dienen schriftelijk verzoek om wedertoekenning van pensioen niet binnen *één* jaar na het verlaten van bovenbedoelden dienst wordt ingezonden;

b. indien hij dien dienst verlaat onder omstandigheden, welke volgens dit reglement het verlies van recht op verkrijging van pensioen tengevolge hebben;

c. indien termen bestaan om, wegens een rechterlijk gewijsde ter zake van eene in meerbedoelden dienst gepleegde desertie, den aan dat gewijsde voorafgaanden diensttijd als verloren te beschouwen.

Het krachtens het eerste lid van deze paragraaf opnieuw te verleenen pensioen gaat in met den eersten der maand, volgende op die, waarin de aanvraag om toekenning wordt ontvangen.

§ 4. Van het voorschrift in § 1, sub *b*, van dit artikel, kan door den Koning worden afgeweken:

a. ten opzichte van gepensionneerde militairen, die den staat van Nederlander niet bezitten en in hun eigen land in het genot van militair traktement of van soldij zijn gesteld, omdat zij na hun terugkeer aldaar dienstplichtig bevonden, krachtens de wetten des lands onder de wapenen geroepen worden;

b. wanneer vóór of uiterlijk *zes* maanden nà het aanvaarden van de betrekking, waaraan geregelde Rijksinkomsten van eene vreemde Mogendheid zijn verbonden, van den belanghebbende eene schriftelijke aanvraag tot het bekomen der Koninklijke goedkeuring op die aanvaarding bij het Ministerie van Koloniën wordt ontvangen.

§ 5. Het pensioen, vervallen krachtens § 1, sub *c*, van dit artikel, kan door den Koning of, in Nederlandsch-Indië door den Gouverneur-Generaal, op verzoek van den belanghebbende, opnieuw worden toegekend.

Het weder toegelegd pensioen vangt aan met het kwartaal, volgende op dat, waarin de schriftelijke aanvraag om toekenning in Nederland bij het Ministerie van Koloniën, in Nederlandsch-Indië bij het Departement van Oorlog wordt ontvangen.

Artikel 31.

§ 1. De gepensionneerde, die veroordeeld is tot gevangenisstraf van drie maanden, tot hechtenis van drie maanden, tot plaatsing in eene Rijkswerkinrichting of tot eenige zwaardere straf, mist gedurende den tijd, dat hij zijne straf ondergaat of zich door de vlucht aan de tenuitvoerlegging van het vonnis onttrekt, het genot van het pensioen.

§ 2. Ten aanzien van hem, die zijne straf in Nederland ondergaat of zich aldaar door de vlucht aan de tenuitvoerlegging van het vonnis onttrekt, behoudt de Koning Zich voor, daartoe termen vindende, en ten aanzien van hem, die zijne straf in Nederlandsch-Indië ondergaat of zich aldaar door de vlucht aan de tenuitvoerlegging van het vonnis onttrekt, is de Gouverneur-Generaal bevoegd om:

a. gedurende dien tijd over het pensioen van den veroordeelde te beschikken ten behoeve van zijne vrouw, van zijne minderjarige afstammelingen in de rechte linie, of van zijne bloedverwanten in de opgaande linie;

b. voor zoover van de sub *a* bedoelde bevoegdheid geen gebruik wordt gemaakt, hem, die uit de gevangenis of Rijkswerkinrichting is ontslagen, in het genot te stellen van eene uitkeering tot een bedrag dat de helft van het jaarlijksch bedrag van het pensioen niet te boven gaat.

§ 3. In het geval, bedoeld bij § 2, sub *a*, hiervoren, wordt het pensioen ten behoeve van de bevoorrechten niet langer uitbetaald dan tot en met het kwartaal, waarin de laatste hunner overlijdt, tenzij het, om welke reden ook, reeds vroeger vervallen of niet meer voor hen beschikbaar mocht zijn.

Artikel 32.

§ 1. De pensioenen zijn onvervreemdbaar.

De titularis kan daarover op geenerlei wijze beschikken, ook niet door verpanding of beleening.

Indien hij last geeft om het pensioen voor hem te ontvan-

gen, kan hij die lastgeving altijd herroepen. Alle overeenkomsten, hiermede strijdig, zijn nietig.

§ 2. De bepalingen van de voorafgaande paragraaf worden vermeld in het authentiek bewijsstuk, bedoeld bij artikel 25 § 3.

§ 3. Onder de bij § 1 verboden beleeningen zijn niet begrepen de voorschotten in Nederland of in de koloniën en bezittingen van het Rijk in andere werelddeelen door gemeentebesturen, liefdadige of tot algemeen nut werkende instellingen, hetzij renteloos, hetzij tegen matige rente verschaft, en tot zekerheid waarvan het hooger vermeld authentiek bewijsstuk wordt afgegeven, mits de bepalingen, volgens welke die voorschotten door bedoelde besturen en instellingen worden uitgekeerd, zijn goedgekeurd: in Nederland door den Minister van Koloniën, in Nederlandsch-Indië door de daartoe door den Gouverneur-Generaal aan te wijzen autoriteiten.

Artikel 33.

§ 1. Indien een gepensionneerde in een gesticht of eene instelling van liefdadigheid, door het openbaar gezag erkend, is opgenomen of, op welke wijze ook, door zoodanig gesticht of zoodanige instelling of door eene burgerlijke gemeente wordt verpleegd, worden de verpleegkosten, zooveel mogelijk, doch in geen geval tot een hooger bedrag dan *vijf en vijftig cent* per dag, uit het pensioen voldaan. Bedraagt het pensioen minder dan *vijf en vijftig cent* per dag, dan worden die kosten slechts vergoed met het beloop van het pensioen over het tijdvak der verpleging.

In beide gevallen wordt gedurende de verpleging, zoo mogelijk, het volle bedrag van het pensioen ieder kwartaal betaalbaar gesteld aan het bestuur van dat gesticht, die instelling of gemeente, dat zijnerzijds verplicht is om aan den titularis het bedrag uit te keeren, waarmede het pensioensdeel de krachtens de eerste alinea verschuldigde verpleegkosten overtreft.

Ingeval het pensioen over het tijdvak der verpleging reeds is uitgekeerd, worden gemelde kosten verhaald op het pensioen van het eerstvolgend kwartaal, dat de titularis weder zelf kan ontvangen.

De kosten van verpleging in een Landskrankzinnigengesticht worden voldaan overeenkomstig de daarvoor uitgevaardigde bepalingen.

§ 2. Heeft de verpleging van den gepensionneerde plaats

in eenige maritieme of militaire ziekeninrichting, of wel op eenigerlei wijze ten laste van de geldmiddelen van den Staat of van zijne koloniën en bezittingen in andere werelddeelen, —tenzij als gevolg van eene veroordeeling als bij artikel 31 § 1 bedoeld,— dan wordt die verpleging mede op den voet van het bepaalde bij § 1 zooveel mogelijk uit het pensioen bekostigd.

Hetgeen de Staat uit het pensioen op die wijze minder terug ontvangt dan *vijf en vijftig cent* per hoofd voor elken verpleegdag, wordt ten laste van de Indische geldmiddelen verevend.

§ 3. De bepalingen van dit artikel zijn, bij verpleging in eene militaire ziekeninrichting binnen Nederlandsch-Indië, niet van toepassing op gepensionneerde militairen, die benoemd zijn tot- of belast zijn met de waarneming van eene betrekking onder genot van bezoldiging ten laste der geldmiddelen van Nederlandsch-Indië en derhalve in die betrekking ter verpleging worden opgenomen.

Artikel 34.

In Nederland is de Minister van Koloniën en in Nederlandsch-Indië de Gouverneur-Generaal bevoegd om de kosten van verpleging van gepensionneerde militairen in buitenslands gevestigde ziekeninrichtingen of andere openbare en bijzondere instellingen van liefdadigheid, welke—naar hun oordeel—daarvoor in aanmerking komen, tot ten hoogste *vijf en vijftig cent* per hoofd en per dag van de pensioenen der verpleegden te doen inhouden en aan de besturen dier inrichtingen of instellingen te doen uitbetalen.

De verplegingskosten zullen echter nimmer tot een hooger bedrag dan het beloop van het pensioen over het tijdvak der verpleging vergoed worden.

Is het pensioen over het tijdvak der verpleging reeds uitgekeerd, dan worden geen verpleegkosten te goed gedaan.

Artikel 35.

§ 1. Op de pensioenen wordt om geenerlei reden korting toegestaan ten behoeve van particuliere schuldeischers.

§ 2. Ter zake van schulden aan den Lande,—waartoe mede worden gerekend te behooren die wegens voorschotten, in het buitenland door of van wege Nederlandsche gezantschappen of consulaten verstrekt,—kan korting op de pensioenen worden bevolen, overeenkomstig de ter zake vastgestelde of vast te stellen bepalingen.

Artikel 36.

In buitengewone gevallen, waarin bij dit reglement niet is voorzien. of waaromtrent zijne bepalingen geacht moeten worden geen billijken maatstaf tot vergelding van bewezen diensten op te leveren, wordt door den Koning bij afzonderlijk besluit voorzien.

Artikel 37.

Wanneer door belanghebbenden tegen de toepassing in Nederlandsch-Indië van de bepalingen van dit reglement bezwaren worden ingebracht, behoudt de Koning Zich voor daarin te voorzien bij een met redenen omkleed besluit, in overeenstemming met de in dit reglement gestelde regelen.

Staat letter A.

Bedragen der normale pensioenen.

Rangen en betrekkingen.		Jaarlijksch pensioensbedrag.
Kapelmeester der stafmuziek		f 1000 (één duizend gulden).
Militair opzichter.......... Magazijnmeester der genie 4e. klasse, met den rang van opzichter..........	1e. klasse.	f 690 (zeshonderd negentig gulden).
	2e. ,,	f 640 (zeshonderd veertig gulden).
Meester-geweermaker...... Militair apothekers-bediende	3e. ,,	f 590(vijfhonderd negentig gulden).
Magazijnmeester der artillerie 4e.klasse. Magazijnmeester bij de militaire administratie 4e klasse		f 590 (vijfhonderd negentig gulden).
Adjudant-onderofficier, niet vallende onder een der voorafgaande groepen.		f 566 (vijfhonderd zes en zestig gulden).
Sergeant-majoor .... Artilleriewerkman der 1e klasse......		f 526 (vijfhonderd zes en twintig gulden).
Sergeant .... Artilleriewerkman der 2e klasse		f 486(vierhonderd zes en tachtig gulden).
Korporaal...................... Artilleriewerkman der 3e klasse......		f 330 (driehonderd dertig gulden).
Soldaat .... Leerling-artilleriewerkman..........		f275(tweehonderdvijf en zeventig gulden).

Staat letter B.

I. *Bedragen der pensioensverhoogingen voor meer dan 30-jarigen dienst.*

Rangen en betrekkingen.	Bedrag der verhooging
Kapelmeester der stafmuziek	f 20 (twintig gulden).
Militair opzichter der 1e klasse ...... Magazijnmeester der genie 4e klasse, met den rang van opzichter 1e klasse Meester-geweermaker 1e klasse ..... Militair-apothekersbediende 1e klasse.	f 15 (vijftien gulden).
Militair opzichter der 2e of 3e klasse.. Magazijnmeester der genie 4e klasse, met den rang van opzichter 2e of 3e klasse.......................... Meester-geweermaker 2e of 3e klasse. Militair apothekersbediende 2e of 3e klasse.......................... Magazijnmeester der artillerie 4e klasse Magazijnmeester bij de militaire administratie 4e klasse	f 12,50 (twaalf gulden vijftig cent).
Adjudant-onderofficier, niet vallende onder een der voorafgaande groepen. Sergeant-majoor, sergeant en korporaal Artillerie-werkman der 1ste, 2de of 3de klasse..........................	f 10 (tien gulden).
Soldaat.......................... Leerling-artilleriewerkman	f 9,50 (negen gulden vijftig cent).

II. *Maximum-pensioensbedragen.*

Rangen en betrekkingen.		Maximum van het jaarlijksch pensioen.
Kapelmeester der stafmuziek		f 1 200 (één duizend tweehonderd gulden).
Militair opzichter .... Magazijnmeester der genie 4de klasse, met den rang van opzichter .... Meester-geweermaker ... Militair apothekersbediende	1e klasse.	f 840 (achthonderd veertig gulden).
	2e klasse.	f 765 (zevenhonderd vijf en zestig gulden).
	3e klasse.	f 715 (zevenhonderd vijftien gulden).
Magazijnmeester der artillerie 4e klasse .... Magazijnmeester bij de militaire administratie 4e klasse		f 715 (zevenhonderd vijftien gulden).
Adjudant-onderofficier, niet vallende onder een der voorafgaande groepen.		f 666 (zeshonderd zes en zestig gulden).
Sergeant-majoor .... Artilleriewerkman 1e klasse		f 626 (zeshonderd zes en twintig gulden).
Sergeant .... Artilleriewerkman 2e klasse		f 586 (vijfhonderd zes en tachtig gulden).
Korporaal .... Artilleriewerkman 3e klasse		f 430 (vierhonderd dertig gulden).
Soldaat .... Leerling-artilleriewerkman		f 370 (driehonderd zeventig gulden).

Staat letter C.

Bedragen der onderstanden voor ééns.

Rangen en betrekkingen.	Bedrag van den onderstand per dienstjaar.
Kapelmeester der stafmuziek........	f 20 (twintig gulden).
Militair opzichter der 1e of 2e klasse	
Magazijnmeester der genie 4e klasse, met den rang van opzichter 1e of 2de klasse.....................	f 15 (vijftien gulden).
Meester-geweermaker 1e of 2e klasse	
Militair apothekersbediende 1e of 2e klasse......................	
Adjudant-onderofficier, niet behoorende tot- of niet gelijkgesteld met een der bovengenoemden.........	f 12 (twaalf gulden).
Sergeant-majoor en sergeant......	f 9 (negen gulden).
Artilleriewerkman 1e of 2e klasse..	
Korporaal......................	f 7 (zeven gulden).
Artilleriewerkman 3e klasse.......	
Soldaat.........................	f 5 (vijf gulden).
Leerling artilleriewerkman........	

Aldus vastgesteld bij Koninklijk besluit van 17 Februari 1905 (*Staatsblad* N°. 74).

Mij bekend,

De Minister van Koloniën,

IDENBURG.